

Motion till riksdagen 2016/17:473

av **Björn Söder m.fl. (SD)**

Burma/Myanmar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige och omvärlden inte bör vara för naiva i bedömningen av situationen i Myanmar (Burma) och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att det ställs tydliga krav på Myanmar (Burma) vad gäller efterföljande av FN-resolutioner, mänskliga rättigheter, politiska fångar, etniska konflikter och minoriteters ställning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör intensifiera sina ansträngningar i syfte att stödja karenfolkets strävanden efter ökad autonomi och mänskliga rättigheter samt för att fästa världssamfundets uppmärksamhet på karenfolkets utsatta situation, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att uppmärksamma den utsatta situationen för muslimska minoriteter i Myanmar (Burma) inom ramen för sitt utrikespolitiska arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Under de senaste åren har militärdiktaturen i Burma/Myanmar gått i en demokratisk riktning och genomfört vissa viktiga reformer. År 2010 släpptes exempelvis oppositionsledare Aung San Suu Kyi fri i samband med att allmänna val hölls för första gången på 20 år. År 2011 var ytterligare en milstolpe då en civil regering valdes och 2012 valdes även många medlemmar av oppositionen in i parlamentet. Det är dock en lång väg kvar till fullvärdig demokrati. Grundlagen från 2008 förbjöd fortfarande Suu Kyi från att kandidera till presidentposten i valet 2015, militären besitter en fjärdedel av platserna i båda kamrarna och det pågår fortfarande allvarliga brott mot mänskliga rättigheter i landet. Landets minoriteter saknar fortfarande verklig politisk representation och det förekommer våldsamma övergrepp på olika folkgrupper. Under

2013 eskalerade antalet våldsamma sammandrabbningar mellan buddhister och muslimer.

Amnesty International pekar i sin landrapport för 2015/16 på allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter. Över 114 personer satt vid 2015 års slut som samvetsfångar, diskriminering mot etniska och religiösa minoriteter fortsätter att vara ett mycket stort problem och i juni 2015 blockerade militären ett försök att reformera landets grundlag som syftade till att häva militärens veto över grundlagsändringar. Trots att åtta rebellgrupper slöt vapenvila med regeringen i oktober så fortsatte storskaliga strider att rasa under året, bland annat i Shaan och Kachin.

Sverigedemokraterna ser naturligtvis positivt på de reformer som genomförts i Burma/Myanmar men mot bakgrund av att situationen i landet fortsatt är allvarlig anser vi att man varit för naiv i bedömningen av det politiska läget i Burma/Myanmar. Gällande beslutet den 22 april 2013 att häva merparten av sanktionerna menar vi att man borde ha ställt tydligare krav vad gäller mänskliga rättigheter, politiska fångar, etniska konflikter och minoriteters rättigheter och ställning.

För att ha en fortsatt fungerande övervakning av läget i Burma/Myanmar välkomnar vi att FN:s rapportör för mänskliga rättigheter, Ms. Yanghee Lee, fortsättningsvis kommer ha mandat för att övervaka valprocessen i november 2015.

I den fortsatta kontakten med Burma/Myanmar från Sveriges, FN:s och EU:s sida är det av stor vikt att Sverige verkar för att det ställs tydliga krav på Burma/Myanmar vad gäller fortsatta reformer innan ytterligare förmåner ges. Det internationella samfundet bör även vara tydligt med att nuvarande regering måste leva upp till de krav som ställs i FN:s resolutioner mot landet. Kraftiga förbättringar vad gäller respekt för mänskliga rättigheter behöver göras och politiska fångar frigges. För att motverka etniska konflikter och få ett slut på det väpnade våld som råder behöver en politisk dialog inledas. Övergrepp från militärjuntan på minoritetsbefolkningar måste få ett slut och minoriteters rättigheter och ställning behöver säkerställas.

Karenfolket

Karenfolket är en buddhistisk och kristen minoritet med hemvist i sydöstra Burma/Myanmar. Sedan självständigheten från den brittiska kolonialmakten 1948 har karenfolket varit utsatt för allvarliga förföljelser. Karenerna har vägrat att ge upp sitt språk, sin kultur och sina religiösa traditioner och för sedan flera decennier en väpnad motståndskamp mot den burmesiska diktaturen med syftet att skydda civila och vinna ökad autonomi inom den burmesiska statens ramar. I syfte att demoralisera den kareniska gerillan har regeringstrupperna inriktat sig på att attackera civila mål. Under regeringsoffensiverna, som ofta antagit formen av etnisk rensning, har tortyr och våldtäkter riktade mot karenfolket varit vanligt förekommande. Cirka en miljon karener beräknas idag leva som internflyktingar inom Burma/Myanmars gränser och mer än 100 000 karener har tagit sin tillflykt till flyktingläger i Thailand. I september 2015 bröt stridigheter återigen ut i Karen- och Monstaterna mellan regeringstrupper och beväpnade motståndsrörelser.

Trots att övergreppen mot karenfolket ännu är pågående och trots att inbördeskriget mellan karenerna och den burmesiska regimen är en av världens äldsta pågående konflikter, så har frågan rönt liten internationell och medial uppmärksamhet.

Vi menar att det är av stor vikt att regeringen intensifierar sina ansträngningar i syfte att fästa uppmärksamhet på karenfolkets utsatta situation samt intensifierar stödet för karenfolkets strävanden efter ökad autonomi, demokrati och mänskliga rättigheter.

Förtryck av muslimska minoriteter

Burma/Myanmar är ett land som bär på en rik och mångfacetterad kulturhistoria. Rent befolkningsmässigt består landet endast till ca 70 % av den dominerande nationaliteten buddhistiska myanmarnar, medan den övriga andelen om ca 30 % utgörs av landets över hundra minoriteter.

Tyvärr finns det i landet även en historia av att förfölja de muslimska minoriteterna. Två relativt stora sådana folkgrupper är de muslimska rohingya och rakhin. Rohingyaminoriteteten är främst bosatt i Arakanområdet på gränsen mot Bangladesh, och utmärker sig, vid sidan av religionen, genom att de talar ett bengaliskt språk som bär likheter med Cittagoniandialekten som talas i Bangladesh. Inte sällan refereras de också till som just bengaler.

Rakhinminoriteten bor längs kustremsan i väster, men även nära gränsen till Bangladesh. Rakhin erkänner sig till islam, men talar till skillnad ifrån rohingya burmesiska och ses ofta som burmesiska muslimer.

Tillsammans med andra mindre muslimska minoriteter utgör de ca 4 % av landets befolkning. Sedan militärkuppen 1962 införde juntan gradvis bestämmelser som tog ifrån muslimerna deras medborgerliga rättigheter. Exempelvis kräver en lagstiftning från 1982 att Burma/Myanmars medborgare tillhör en nationellt godkänd minoritet. Resultatet av denna lagstiftning blev att en stor del av landets muslimer med rötter i Indien eller Bangladesh – men även barn till burmesiska medborgare om de fötts utomlands och varit muslimer – har förnekats medborgarskap och gjorts statslösa. Detta har medfört att många muslimer i Burma/Myanmar blivit utestängda från offentliga anställningar, utbildning och sjukvård samt att de till och med kan ställas inför rätta om de ingår äktenskap utan det tillstånd som bara medborgare kan få.

Vid sidan av diskriminerande lagstiftning har även betydande våldsamheter mot de muslimska minoriteterna förekommit på senare år.

Under juni 2012 utbröt exempelvis anti-muslimska upplopp i delstaten Arakan, vilka tvingade minst 125 000 människor på flykt. Enligt officiella källor brändes uppskattningsvis 2 528 hus ned till följd av oroligheterna – 1 336 tillhörande rohingyas och 1 192 tillhörande rakhiner. Satellitbilder som publicerats av Human Rights Watch visade på ytterligare cirka 2 304 förstörda byggnader. Detta innebär att minst 4 862 byggnader ödelades i Arakanprovinsen.

Efter oroligheterna i Arakan spred sig ett utbrett anti-muslimskt våld även till de centrala delarna av landet. Pådrivet av burmesisk-buddhistisk nationalism blossade de upp med full kraft 2013. Detta med stöd av den buddhistmunkledda och anti-muslimska ”969”-rörelsen. En av de värsta incidenterna inträffade i staden Maitila där ett mord på en buddhistisk munk fick situationen att urarta. Cirka 1 000 personer genomförde under två dagar ett anti-muslimskt uppror som orsakade stor skadegörelse bland de muslimska kvarteren och 44 människors död. Av dessa var 20 studenter och lärare på en muslimsk skola. Oroligheterna har, enligt Human Rights Watch, dessutom lett till ett försök från statens sida att tvångsförflytta en stor del av landets muslimska befolkning och sätta den i läger.

2015 tog regeringen ytterligare ett steg i den institutionella diskrimineringen av i första hand de muslimska, men även andra minoriteter i och med ett domstolsbeslut enligt vilket de som innehar så kallade vitkort inte längre kommer kunna rösta i allmänna val. Regeringen har även under året beslutat att alla rohingyas kommer att registreras som bengaler i årets folkräkning, ett epitetsord som används för att utmåla folket som invandrare från Bangladesh. Man redovisade även en ny politisk plan för delstaten Rakhine vilken enligt bedömare syftar till att ytterligare fördjupa minoriteternas utsatthet. Planens offentlighöjande var en bidragande utlösande faktor till storskaliga flyktingströmmar via havet mot Thailand och Malaysia.

Sverigedemokraterna ser förvisso positivt på Burma/Myanmars generella utvecklingsbana och den demokratiseringsprocess landet genomgår. Samtidigt anser vi att det är viktigt att situationen för de muslimska minoriteterna i Burma/Myanmar inte glöms bort i samband med fokus på demokratiseringsprocessen. Inte minst då många av våldsamheterna tycks härröra ifrån antimuslimska uppfattningar bland den buddhistiska majoritetsbefolkningen och därmed även riskerar att fortskrida trots att den forna militärjuntans inflytande minskar. Vi sverigedemokrater anser därför att det är viktigt att regeringen verkar för att uppmärksamma den utsatta situationen för muslimska minoriteter i Burma/Myanmar inom ramen för sitt utrikespolitiska arbete.

Associated Press (2012), ”Both ethnic groups suffered in Burma/Myanmar clashes”.

Human Rights Watch (2013), ”All You Can Do is Pray” Crimes Against Humanity and Ethnic Cleansing of Rohingya Muslims in Burma/Burma/Myanmar’s Arakan State.

Human Rights Watch (2014), Burma/Burma/Myanmar: Government Plan Would Segregate Rohingya.

Human Rights Watch, Myanmar 2015/2016.

UNHCR (2014), Burma: UN expert raises alarm on Rakhine State.

Björn Söder (SD)

Jeff Ahl (SD)

Johan Nissinen (SD)

Johnny Skalin (SD)

Markus Wiechel (SD)

Pavel Gamov (SD)